

Dosarul nr.3r-148/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Șt.Niță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Guzun, A.Nogai, Vl.Brașoveanu)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: T.Vieru, O.Sternioală, V.Clevadi)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Consiliul orășnesc Sîngera,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Ion Duca
împotriva Consiliului municipal Chișinău privind contestarea actului
administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și repararea prejudiciului
moral,
împotriva încheierii din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul orășnesc
Sîngera,

c o n s t a t ă:

La 23 martie 2015, Ion Duca s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului municipal Chișinău privind contestarea actului
administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și repararea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 29 ianuarie 2015 s-a
adresat la Direcția privatizare a fondului de locuințe a Consiliului municipal
Chișinău cu o cerere prin care a solicitat emiterea unei hotărâri de privatizare a
apartamentului nr. xxxx din str. xxxx, com. xxxx, mun. xxxx.

Prin hotărârea nr. 395 din 13 februarie 2015, Consiliul municipal Chișinău
a refuzat privatizarea apartamentului nominalizat, această hotărâre fiindu-i
comunicată la 27 februarie 2015.

A menționat că, hotărârea contestată a fost motivată prin faptul că conform
ordinului de repartitie nr. 119 din 17 martie 2007 și deciziei nr. 10/5 din 14
decembrie 2004 a Consiliului orășnesc Sîngera, apartamentul nr. xxxx din str.

xxxx, com. xxxx, mun. xxxx i-a fost repartizat temporar, pe perioada activității în cadrul gimnaziului din localitate.

Reclamantul a susținut că apartamentul în care locuiește nu este locuință de serviciu, iar funcția pe care a deținut-o la data repartizării acestui spațiului locativ - antrenor al secțiilor sportive din gimnaziul nr. 66 din or. Sîngera, nu face parte din lista categoriilor de lucrători cărora li se pot repartiza locuințe de serviciu, fapt care nu îndreptățește pîrîtul să respingă cererea de privatizare.

A mai indicat că, la 11 septembrie 2012 a solicitat ÎS „Cadastru” să elibereze planul apartamentului în vederea prezentării acestuia la comisia de privatizare, însă această cerere i-a fost respinsă, fiind nevoit să se adreseze în instanța de judecată. Astfel, prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 4 iunie 2013, ÎS „Cadastru” a fost obligată să execute comanda nr. 0101/12/34452 din 11.09.2012 privind elaborarea planului încăperii pentru privatizarea apartamentului, această hotărîre fiind executată doar la 17 octombrie 2014, motiv pentru care nu a putut beneficia de dreptul la privatizarea locuinței sale pînă la operarea modificărilor în Legea privind privatizarea fondului de locuințe.

În opinia sa, prin refuzul neîntemeiat de a-i permite privatizarea locuinței, pîrîtul l-a prejudiciat moral.

Reclamantul Ion Duca a solicitat anularea hotărîrii Comisiei de privatizare a fondului locativ a Consiliului municipal Chișinău nr. 395 din 13 februarie 2015, obligarea adoptării hotărîrii privind permiterea privatizării apartamentului nr. xxxx din str. xxxx, com. xxxx, mun. xxxx, repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 16 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea hotărîrii Comisiei de privatizare a fondului locativ a Consiliului municipal Chișinău nr. 395 din 13 februarie 2015 privind refuzul de a privatiza apartamentul nr. xxxx din str. xxxx, com. xxxx, mun. xxxx, cu obligarea Comisiei de privatizare a fondului locativ a Consiliului municipal Chișinău să adopte o hotărîre privind permiterea privatizării apartamentului xxxx din str. xxxx, com. xxxx, mun. xxxx. În rest, cerințele privind repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată au fost respinse.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Consiliul municipal Chișinău a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 1 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărîrea din 16 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

La 19 februarie 2016, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri, de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 20 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău.

La 24 august 2016 Consiliul orășenesc Sîngera a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 16 iulie 2015 Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii judecătorești contestate, cu emiterea unei noi hotărâri, de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a admis cererea lui Ion Duca privind scoaterea de pe rol a cererii de revizuire depuse de Consiliul orășenesc Sîngera și s-a scos de pe rolul instanței prezenta cerere de revizuire.

Prin decizia din 24 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Consiliul or. Sîngera și a fost casată încheierea din 16 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, cu trimiterea cauzei în prima instanță pentru examinare în fond a cererii de revizuire.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Centru și-a declinat competența în examinarea cererii de revizuire depusă de Consiliul orășenesc Sîngera, iar cauză sus-indicată a fost strămutată la Curtea Supremă de Justiție pentru judecare conform competenței jurisdicționale.

Prin decizia din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Ion Duca și a fost casată încheierea din 22 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei în prima instanță pentru examinarea cererii de revizuire.

Prin încheierea din 22 iunie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Centru și-a declinat competența în examinarea cererii de revizuire depusă de Consiliul orășenesc Sîngera, iar cauză sus-indicată a fost strămutată la Curtea Supremă de Justiție pentru judecare conform competenței jurisdicționale.

Prin încheierea din 17 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit recursul declarat de Ion Duca împotriva încheierii din 22 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Prin încheierea din 6 martie 2019, cauza de contencios administrativ susvizată a fost strămutată Curții de Apel Chișinău conform competenței jurisdicționale, or, prin modificările operate prin Legea nr.17 din 5 aprilie 2018, în vigoare din 1 iunie 2018, încheierile de inadmisibilitate a Curții Supreme de Justiție nu pot fi suspuse revizuirii.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul orășenesc Sîngera.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 30 mai 2019 Consiliul orășenesc Sîngera a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care să fie admisă cererea de revizuire depusă împotriva hotărârii din 16 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău cu dispunerea casării hotărârii enunțate și rejudecată cauza în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu

încălcarea normelor de drept procedural, iar în condițiile respective în prezenta speță, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, ceea ce este inadmisibil.

A susținut recurentul că, instanța de revizuire urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, condiții ce nu se atestă la caz.

La fel, s-a indicat că instanțele au emis hotărâri cu privire la drepturile sale care nu a fost implicată în proces, temei de revizuire prevăzut de prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă.

În concluzie a relevat că prin soluția instanțelor s-a încălcat nu doar prevederile legii procesual civile, dar și prevederile Convenției, astfel a fost privat de dreptul la apărare, iar instanțele investite cu judecarea fondului cât și instanța de recurs nu s-au determinat referitor la părțile care urmau a fi implicate în proces.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 mai 2019 (vol.II,f.d.40). Astfel, recursul depus la 30 mai 2019 (vol.II,f.d.47) este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului declarat de Consiliul orășnesc Sîngera, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul orășnesc Sîngera.

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de revizuire a reținut că argumentele invocate de către revizuiantul Consiliul orășnesc Sîngera nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, deoarece revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată, condiție însă ce nu se atestă la caz.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de revizuire despre necesitatea respingerii ca inadmisibilă a cererii de revizuire, justă.

Aici, instanța de recurs reiterează că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al codului respectiv, iar conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Respectiv, Colegiul analizând situația de fapt din prezenta speță, consideră oportun de a reitera prevederile art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă în coroborare cu art. 191 Cod administrativ, care indică expres că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Instanța de recurs menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 Cod de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de

drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 Cod de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizurii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de revizuire depusă de Consiliul orășnesc Sîngera rezultă că, revizuentul – recurent a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă.

În acest context, instanța de recurs reține că conform art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul menționează că instanța de revizuire corect și întemeiat a respins cererea de revizuire înaintată de Consiliul orășnesc Sîngera împotriva hotărârii din 16 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 1 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și devenită irevocabilă prin încheierea din 20 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție, or, cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, deoarece recurentul nu a fost implicat în proces pe motiv că nu este subiect al raportului material litigious, prin urmare nu i s-au lezat careva drepturi.

Sunt irelevante pentru admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de revizuire, admiterea cererii de revizuire și retractarea deciziei irevocabile, argumentele Consiliului orășnesc Sîngera expuse în prezenta cerere de recurs, precum că prin adoptarea hotărârii care se solicită revizuită i-au fost lezate direct drepturile sale, deoarece recurentul a fost proprietar al bunului imobil litigious – apartamentul xxxx din str. xxxx, com. xxxx, mun. xxxx, iar prin hotărârea nominalizată a fost permis de a fi privatizat bunul imobil respectiv.

Or, în procesul privatizării locuinței litigioase interesele Consiliului orășnesc Sîngera prin prisma art. 4 din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10.03.1993 au fost reprezentate de către Consiliul municipal Chișinău, care a fost organul abilitat cu dreptul de a efectua privatizarea fondului de locuințe. Aici se va menționa că, Consiliul municipal Chișinău de comun acord cu autoritățile administrației publice locale, inclusiv cu Consiliul orășnesc Sîngera a desemnat Comisia pentru privatizare a fondului locativ, hotărârea ultimei nr. 395 din 13.02.2015 fiind și obiectul litigiului în cauză.

Cât privesc celelalte argumente invocate de Consiliul orășnesc Sîngera în susținerea cererii de recurs, casarea încheierii contestate și admiterea cererii de revizuire, Colegiul remarcă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute

de art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, or, dezacordul acestuia cu hotărârea din 16 iulie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 1 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău a cărei revizuire a fost solicitată nu poate constitui temei de revizuire în baza art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, motiv pentru care corect a fost respinsă ca inadmisibilă prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Aceasta deoarece revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare, adică în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale, ce s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, de asemenea, aceste temeiuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă. Iar o cerere care nu conține aceste temeiuri, nu poate fi examinată ca cerere de revizuire, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Ține de notat că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată și de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca vs. Moldova*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o

nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel sau recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Valeriu Cernetchi în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celeilalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului speța Popov (2) c. Moldovei din 6 decembrie 2005, definitivă din 6 martie 2006.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul declarat împotriva încheierii din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul orășnesc Sîngera împotriva încheierii din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru